

UCHWAŁA

Dnia 16 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

Protokolant Łukasz Kaczmarek

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej na posiedzeniu w dniu 16 marca 2023 r., wniosku radcy prawnego L. J. w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. K.B. za czyn z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k.

na podstawie art. 135 § 5 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1247 z późn. zm.).

uchwalił:

I. odmówić wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. K.B. za czyn z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k;

II. kosztami postępowania immunitetowego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Radca prawny L. J. wniósł w dniu 21 stycznia 2020 r. do Sądu Rejonowego w W. V Wydział Karny prywatny akt oskarżenia przeciwko m.in. Prokuratorowi Rejonowemu w W. K.B. za popełnienie przestępstw z art. 212 § 1 k.k. oraz z art. 216 § 1 k.k.

Pismem z dnia 3 grudnia 2021 r. wniósł o wydanie zezwolenia na ściganie oskarżonej K.B. - Prokuratora Rejonowego w W., w związku z wniesionym prywatnym aktem oskarżenia, kierując powyższe do Prokuratora Krajowego w Prokuraturze Krajowej B.Ś.

Wniosek o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokuratora Prokuratury Rejonowej w W. K.B., złożony przez L. J. w związku z wniesieniem w dniu 21 stycznia 2020 r. do Sądu Rejonowego w W. przeciwko m.in. wymienionemu prokuratorowi aktu oskarżenia w trybie prywatnoskargowym o czyn z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k., przekazano według właściwości przez Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym do Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego w dniu 17 grudnia 2021 r.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej z dnia 22 grudnia 2021 roku, L. J. został wezwany do uzupełnienia braków formalnych wniosku poprzez sporządzenie i podpisanie go przez pełnomocnika będącego adwokatem bądź radcą prawnym. W odpowiedzi L. J. nadesłał pismo procesowe wraz z wnioskiem podpisane osobiście z pieczętą radcy prawnego podnosząc, że działa on jako wnioskodawca i radca prawny we własnej sprawie.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej z dnia 16 marca 2022 roku (sygn. akt DPI 61/21) odmówiono przyjęcia wniosku o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, wobec wniesienia go przez podmiot nieuprawniony.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł L. J., zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia. Skarżący nie postawił formalnych zarzutów. W uzasadnieniu podniósł, że w sprawie brak było podstaw do stosowania przepisów ustawy z dnia 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze (dalej: Prawo o prokuraturze), a należało stosować przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 marca 2018 roku Regulamin urzędowania Sądu Najwyższego. W związku z tym zaskarżone zarządzenie nie wywoływało żadnych skutków prawnych i podlegało uchyleniu. Nadto skarżący zasugerował, że kasacje i pisma procesowe radców prawnych w ich własnych sprawach są przyjmowane i akceptowane przez Sąd Najwyższy.

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2022 r., sygn. akt I DIO 2/22, zmieniono zaskarżone zarządzenie w ten sposób, że przyjęto wniosek o

wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej prokurator Prokuratury Rejonowej w W. K.B.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie z uwagi na brak dostatecznego uprawdopodobnienia popełnienia przez prokurator Prokuratury Rejonowej w W. K.B. czynów wypełniających znamiona przestępstw określonych w art. 212 § 1 k.k. oraz w art. 216 § 1 k.k.

Na wstępie podkreślić należy, że zgodnie z art. 135 § 5 ustawy z 28 stycznia 2016 roku Prawo o prokuraturze, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, jeśli w świetle zgromadzonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie, że prokurator popełnił przestępstwo. Jak wielokrotnie podkreślano w orzecnictwie Sądu Najwyższego, w odniesieniu do analogicznych rozwiązań ustawowych dotyczących sędziów, dostatecznie uzasadnione podejrzenie dotyczy zarówno popełnienia samego czynu, znamion tego czynu określonych przez odpowiedni przepis ustawy karnej, jak i innych warunków wskazanych w ustawie, a odnoszących się w szczególności do strony podmiotowej i stopnia społecznej szkodliwości czynu (por. w szczególności uchwały Sądu Najwyższego z 5 lipca 2006 r., SNO 32/06, Lex nr 470200; z 16 września 2008 r., SNO 68/08, Lex nr 491427; z 27 stycznia 2009, SNO 95/08, Lex nr 737393; z 30 listopada 2020 roku, II DO 98/20, Lex nr 3092558). Za trafny należy uznać także pogląd, z treści którego wynika, iż dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, to pewien stan, w którym - w oparciu o zgromadzone dowody - można stwierdzić, że podejrzenie to jest przekonujące, słuszne i nie budzące wątpliwości, a innymi słowy, że wersja wydarzeń zaprezentowana we wniosku o wyrażenie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej jest w wystarczającym (dostatecznym) stopniu uprawdopodobniona (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 26 lutego 2018 r., SNO 54/17, LEX nr 2511522).

Zaznaczenia jednakże wymaga, iż w postępowaniu delibacyjnym sąd dyscyplinarny orzeka zasadniczo na podstawie wniosku i dowodów załączonych

przez wnioskodawcę, bowiem to „rzeczą oskarżyciela, a nie sądu jest formułowanie oraz wykazywanie przesłanek uzasadniających zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, toteż oskarżyciela – a nie sąd dyscyplinarny – obciąża powinność gromadzenia i prowadzenia wszystkich niezbędnych w sprawie dowodów, uzasadniających w pełni podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa”. (aktualne na gruncie prokuratorskiego postępowania delibacyjnego: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2003 roku, SNO 29/03, Lex nr 470220; uchwała SN z dnia 24 października 2014 roku, SNO 43/14, Lex nr 1544217).

Wniosek jest zatem bezzasadny w stopniu oczywistym wówczas, gdy nie dołączono do niego żadnych dowodów lub wówczas, gdy przedłożone dowody nie wykazują żadnego widocznego związku z treścią zarzutu formułowanego wobec objętego wnioskiem prokuratora, a który wnioskodawca chce zarzucić po uchyleniu mu immunitetu. Oczywista bezzasadność wniosku zachodzić będzie również wówczas, gdy po jego lekturze, bez konieczności uzyskiwania i zapoznawania się z dowodami można stwierdzić, że immunitet nie powinien zostać uchylony.

Podkreślić wymaga przy tym, iż wnioskodawca, chcąc ewentualnie przeprowadzić określone dowody w postępowaniu immunitetowym inicjowanym przez oskarżyciela subsydiarnego lub prywatnego, winien załączyć do akt sprawy (wniosku) ich kopie, które jako strona postępowania karnego ma prawo bez przeszkód pozyskać.

Mając na uwadze nieprzedstawienie przez wnioskodawcę jakichkolwiek dowodów uprawdopodobniających popełnienie przez objętą wnioskiem prokurator przestępstw z art. 212 § 1 k.k. oraz z art. 216 § 1 k.k., a nadto stwierdzony po lekturze prywatnego aktu oskarżenia brak jakichkolwiek podstaw do uchylenia prokurator Prokuratury Rejonowej w W. K.B. immunitetu formalnego, Sąd Najwyższy odmówił wyrażenia zgody na jej pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, orzekając jak w sentencji uchwały.

at